JAARGANG 16 NUMMER 2 2026

Nieuwsbrief
Sectie Genealogie LGOG

Nieuwe Lay-out

Na zo'n 14 jaar wordt het tijd voor een nieuwe frisse lay-out.

We gaan deze nieuwe lay-out maar eerst eens proberen. Hebben jullie opmerkingen of tips laat het dan de secretaris weten via de mail of mondeling. Hieronder staat een verwijzing naar een aantal onderwerpen in deze nieuwsbrief.

1
AI
AI en genealogie. Een eerste stukje in een serie over genealogie en AI

2
VERSLAG ALV
Het verslag van de ALV van 20 juni 2026

3
WIEWASWIE
Nieuwe versie

Over

Deze nieuwsbrief is samengesteld door de Sectie Genealogie van het Koninklijk LGOG.

Meer weten over de Sectie Genealogie? Kijk dan op onze site.

Kalender

11 november - Stamboomcafé Bibliotheek Sittard

20 **november -** Stamboomcafé RHCL, Maastricht

28 **november-** Jubileum De Westelijke Mijnstreek, Limbricht

Bijdragen van

Drents Archief,
Fred Baltus
Frans Muijtjens
(foto voorpagina)

AI

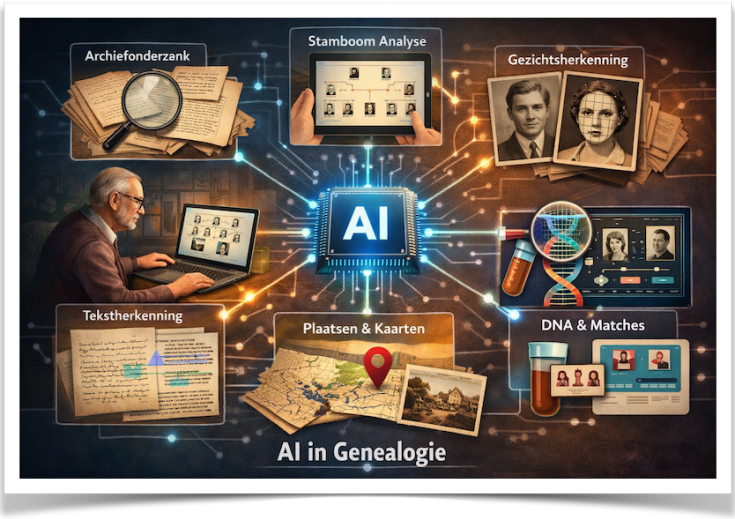
Tegenwoordig hebben wij het over generatieve AI of KI. Het is eigenlijk de derde soort AI. AI is niet iets van de laatste tijd maar ontstond al in de jaren 40-60. In de jaren 80 had je een tweede generatie AI en nu zijn we bij de derde generatie aanbeland.

Generatieve AI is kunstmatige intelligentie die zelf nieuwe inhoud maakt, in plaats van alleen bestaande gegevens te analyseren of te classificeren. Denk aan tekst, afbeeldingen, muziek, video en code.

Hoe het werkt: een model wordt getraind op enorme hoeveelheden voorbeelden (teksten, foto's, enzovoort) en leert daaruit patronen en structuren. Bij gebruik voorspelt het stap voor stap wat er logisch zou volgen op jouw opdracht (de prompt), en bouwt zo iets nieuws op.

Bekende soorten:
Taalmodellen (zoals Claude, ChatGPT, Gemini): schrijven, samenvatten, vertalen, programmeren

Beeldgeneratoren (zoals Midjourney, Stable Diffusion): maken afbeeldingen op basis van een beschrijving

Audio- en videomodellen: genereren muziek, spraak of korte filmpjes

Beperkingen: het model begrijpt niet echt wat het zegt en kan overtuigend klinkende fouten maken (hallucinaties). Resultaten zijn dus altijd te controleren. Ook spelen er vragen over auteursrecht, privacy en misbruik, zoals deepfakes.

Het bovenstaande komt uit de koker van Claude. Je vraagt je misschien af, kan je AI ook gebruiken bij genealogie. Dat kan, maar ik zal je niet aanraden om op dit moment je stamboom te laten maken door bijvoorbeeld ChatGPT. Je kan AI wel gebruiken bij je genealogisch onderzoek. Zo kan hij gegevens voor je zoeken op het internet, verhaaltjes schrijven aan de hand van je genealogische gegevens of teksten transcriberen.

Maar let op! Controleer altijd wat AI doet. Laat je een tekst transcriberen, met bijvoorbeeld Claude of Transkribus, controleer het altijd. Waarschijnlijk kan je met de getranscribeerde tekst de originele bron beter lezen! Hoe een en ander werkt met Transkribus kan je nalezen in jaargang 14 nr 2

AI en Onderzoek

Onlangs kwam ik op Facebook een artikel van het Drents Archief tegen. Met toestemming mag ik dat in deze nieuwsbrief gebruiken.

Dagelijks ontvangen we vragen van mensen die bezig zijn met onderzoek. Dat is hartstikke fijn, want we helpen iedereen graag op weg. Steeds vaker zien we dat mensen AI gebruiken bij hun stamboomonderzoek. Dat levert soms bijzondere zoektochten op. Naar een huwelijksakte die niet bestaat bijvoorbeeld. Of naar een inventarisnummer dat door AI is verzonnen.

AI-systemen zoals ChatGPT kunnen namelijk 'hallucineren'. Dit betekent dat ontbrekende informatie wordt aangevuld met gegevens die aannemelijk klinken, maar niet kloppen. En juist bij genealogisch onderzoek, waar namen, data, familieverbanden en bronnen heel precies komen, kan zo'n fout je behoorlijk op het verkeerde spoor zetten. Daarentegen kan AI juist ook heel handig zijn als sparringpartner. Als je maar weet waar je het wel en niet voor gebruikt. We zetten een aantal tips voor je op een rij.

Gebruik AI om nieuwe zoekrichtingen te bedenken

Ben je bezig met onderzoek maar weet je even niet meer hoe je verder moet? Vraag AI dan bijvoorbeeld:

- In welke soorten bronnen kan ik meer informatie vinden?
- Welke beroepen of termen werden vroeger anders genoemd?
- Welke spellingsvarianten van deze achternaam kan ik proberen?

Zo helpt AI je zoeken, zonder het onderzoek van je over te nemen.

Laat AI geen bronnen voor je aanwijzen

Vraag je om een specifiek archiefstuk, toegangs- of inventarisnummer? Dan kan AI een antwoord geven dat heel geloofwaardig klinkt, maar helemaal niet bestaat. Dus: controleer altijd zelf de originele archiefinventaris of database.
Zie ook nieuwsbrief jaargang 16 nr. 1 pagina 3.

Check, check, dubbelcheck

Neem namen, data en familiebanden niet zomaar over. AI kan personen aan elkaar koppelen omdat dat logisch lijkt. Bijvoorbeeld omdat twee personen dezelfde achternaam hebben. Maar bij genealogie is waarschijnlijk niet hetzelfde als bewezen. Een verkeerde geboortedatum, naamgenoot of familieband kan je hele stamboom de verkeerde kant opsturen.

Gebruik AI niet als historische bron

Een chatbot maakt een antwoord op basis van patronen in grote hoeveelheden tekst. Dat betekent niet dat het antwoord afkomstig is uit een betrouwbare historische bron. Klinkt een verhaal prachtig en gedetailleerd? Vraag jezelf altijd af: waar komt deze informatie eigenlijk vandaan?

Gebruik AI als sparringpartner

Verlies je het overzicht in jouw zoektocht? AI kan op dat moment juist handig zijn als sparringpartner. Bijvoorbeeld om:

- Aantekeningen te ordenen;
- een tijdlijn te maken;
- oude begrippen uit te leggen;
- historische context te verkennen;
- hypotheses en vervolgvragen te bedenken.

Bron Drents Archief

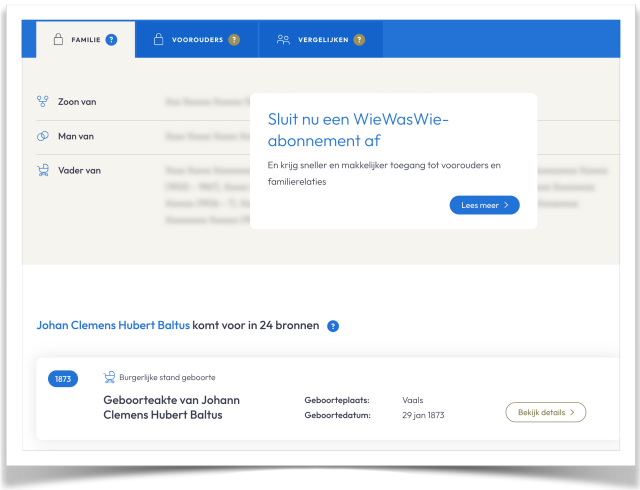
WieWasWie

Op 2 november 2026 is het bekende WieWasWie vernieuwd. Veel gebruikers vinden het geen vooruitgang, maar een achteruitgang. Het is wennen, dat klopt. Als je eerder een naam ingaf, dan zag je de akten afzonderlijk waar die naam in voorkwam. Je kon direct op een akte klikken en je zag de gegevens.

Geef je nu een naam in, dan wordt gezocht op die naam en wordt getoond in welke akten de naam voor komt. In het kort:

- Alle bekende gegevens over een voorouder, zoals doop, huwelijk, kinderen en overlijden, staan samen op één plek.
- Je ziet in één oogopslag de familierelaties en alle bijbehorende bronnen.
- Je klikt direct door naar de originele archiefstukken (mits deze beschikbaar zijn).

Moest je vroeger een abonnement hebben om op twee namen te zoeken of met wildcards (% en *), dan is dat nu gratis. Wil je doorklikken op een link of een kwartierstaat zien, dan moet je nu een abonnement afsluiten. Lees hier meer.

Notulen ALV 2026

Notulen ALV 2026 op 20 juni 2026 te Echt

1. **Opening door de voorzitter de heer Bert van Laer.**
   Kort na 14:00 uur opende Bert van Laer de vergadering en heette de aanwezigen, 12 inclusief bestuur, welkom op deze zéér zomerse dag. Hij vraagt om de agenda te corrigeren m.b.t. punt 11-a, de herverkiezing van Liesbeth Dirks-Jessen. De herverkiezing had namelijk al plaatsgevonden bij de ALV van 8 juni 2024 te Eijsden. Daar Bert toen niet aanwezig was, was hem dat feit ontglipt. Bij het zoeken naar de benoemingen van de kascontrolecommissie kwam de herbenoeming van Liesbeth Dirks-Jessen naar boven. De vergadering had geen problemen om punt 11-a van de agenda te verwijderen.

2. **Ingekomen stukken en mededelingen.**
   Bij de voorzitter en secretaris zijn berichten van verhindering binnengekomen van Funs Patelski, Mart Graef, Henk Boersma, Marcel Richter, Martin Janssen en Frank Bouts. Verder zijn de penningmeester Kees Hessels en Liesbeth Dirks-Jessen verhinderd. De voorzitter zal de punten van de penningmeester op zich nemen.

3. **Notulen van de vorige ledenvergadering d.d. 21 juni 2025.**
   De notulen stonden in de nieuwsbrief van jaargang 25, nummer 2.

   Er waren zowel inhoudelijk als naar aanleiding van de nieuwsbrief geen opmerkingen. Hiermee zijn de notulen goedgekeurd met dank aan de samensteller Fred Baltus.

4. **Secretarieel verslag over 2025 door de secretaris de heer Fred Baltus.**
   Fred noemt de belangrijkste punten uit het verslag zoals gepubliceerd in het Jaarboek 2025 op pagina 315. Verder wordt toegevoegd dat de Stamboom cafés een succes zijn, voornamelijk in Zuid-Limburg. René Vroomen is aanwezig met heraldiek bij de cafés. Er wordt gekeken of we e.e.a. ook kunnen opstarten in Weert en Nederweert i.s.m. de bibliotheek.

5. **Redactioneel verslag Limburgs Tijdschrift voor Genealogie (LTvG) 2025 door de hoofd- en eindredacteur de heer Jan Hanssen.**
   Jan leest het verslag voor, zoals gepubliceerd in het jaarboek LGOG 2025 op pagina 316. Hij geeft verder aan dat hij heel veel steun heeft van Mart Graef.

   Bert merkt verder op daar er een stroomlijning heeft plaatsgevonden met de andere bladen van het LGOG. Eén vorm van lay-out van de Maasgouw en het LTvG is financieel gezien een must. Dit geeft een kostenverlaging.

   Hierover zijn de redacties het helemaal eens. Verder is afgesproken om geen “vegen” over de foto’s af te drukken.

   De offerte van 5NUL8 van november 2023 is nader bekeken. Dit heeft geleid tot een hernieuwde versie in november 2025, waarbij met een hoger aantal pagina’s lagere kosten gaan gelden. Op verzoek van de voorzitter LGOG besteden de penningmeester LGOG en Bert van Laer hier verdere aandacht aan.

   Dit alles i.v.m. het streven van het HB: “alle bladen naar alle leden”.

6. **Financieel verslag over 2025 door de voorzitter de heer Bert van Laer.**
De jaarrekening 2025/begroting 2026 wordt vertoond met een beamer op het scherm. Vandaag is de penningmeester verhinderd, maar de voorzitter was ook aanwezig bij de kascontrole en doet het woord.

Puntsgewijze toelichting op het jaaroverzicht:

- drukkosten voor 6 bladen in 2025 was € 16.151,41 (4 bladen 2025 en 2 uit 2024)
- bij 4 bladen zou het € 9700,- geweest zijn.
- porto is hoger vergeleken met 2023; hier wordt met 5NUL8 naar gekeken.
- eindresultaat over 2025 was -€ 861,52.

Puntsgewijze toelichting op de balans:

- Eindvermogen is -€ 2.292,75. Hierover wordt in overleg getreden met de penningmeester van het HB.

Als we het blad naar alle leden sturen, vervallen voor de sectie de drukkosten. Bij 3x48 bladzijden zijn ook de drukkosten lager, nu is dat 6 cent per bladzijde.

7. **Begroting.**
De begroting van 2026 is ongewijzigd t.o.v. eerdere jaren met daarbij een structureel tekort door het tijdschrift.
Zodra besloten is om het tijdschrift aan alle leden te sturen, wordt er een nieuwe begroting gemaakt, zonder het LTvG. De eigen contributie van de sectie zal dan waarschijnlijk ook lager worden.

8. **Verslag van de kascontrolecommissie (betreft jaarrekening 2025).**
De heer Jos Briers leest het verslag van de kascontrolecommissie voor. Er zijn verder geen opmerkingen. De kascontrolecommissie stelt voor om de penningmeester en daarmee het bestuur decharge te verlenen. Per acclamatie gaan de aanwezige leden hiermee akkoord.

9. **Contributie.**
Gezien de financiële toelichting van de punten 6 en 7 stelt het bestuur voor de contributie ongewijzigd te laten. Voor de leden van de Sectie Genealogie blijft deze €25,- en abonnees €30,-.

10. **Benoeming kascontrolecommissie.**
De heer Jos Briers is na 2 jaar aftredend. Voorgesteld wordt om akkoord te gaan met de herbenoeming van de heer Leon Peters en de heer Mathieu Lenders, die reserve was. De aanwezige leden stemmen hier mee in. Verder wordt er nog gezocht naar een reserve lid.

11. **Verkiezing bestuursleden.**
a. Herverkiezing mevrouw Liesbeth Dirks-Jessen. Dit agendapunt was vervallen.

b. Verlening bestuursperiode van de voorzitter Bert van Laer. De voorzitter geeft aan dat de belangrijkste reden om zijn bestuursperiode te verlengen is om continuïteit te behouden in het traject “LTvG voor alle leden”. Dit ook mede in verband met het groot aantal bestuurlijke mutaties binnen het LGOG.

De secretaris vraagt aan de vergadering om de bestuursperiode van de voorzitter te verlengen tot de volgende ALV. De vergadering gaat hier per acclamatie mee akkoord. De secretaris merkt ook op dat er

gezocht moet worden naar een nieuwe voorzitter en nieuwe bestuursleden. Men kan zich melden voor meer informatie bij de secretaris.

11. Activiteiten 2025 en 2026.

a. Op 21 juni 2025 vond de ALV plaats in Steyl. Hierbij waren zo'n 23 mensen aanwezig (leden en niet-leden). Na de vergadering was er een lezing van Marcel Dings en een wandeling door Steyl.

b. Op 24 november was er een lezing over genealogie bij de Heemkundevereniging Heibloem. Deze werd gegeven door Fred Baltus.

c. De sectie heeft in 2025 een aantal keer meegedaan aan een Stamboomcafé samen met NGV Limburg-Zuid in Zuid-Limburg.

d. Activiteiten 2026:

- uitbouw activiteiten m.b.t. Genealogische/Stamboom-Cafés samen met NGV Limburg-Zuid en bibliotheken.
- lezingen samen met Kringen LGOG en NGV Limburg-Zuid

12. Rondvraag.
Van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt.

13. Sluiting.
De vergadering werd om 14:50 uur gesloten. Er waren 14 aanwezigen (leden en niet-leden).

Na een korte pauze met koffie en een stukje vlaai gaf drs. Marcel Dings een lezing over de familie Meeuwissen en de Pannenfabriek de Valk. Vervolgens was er een wandeling door Echt o.l.v. de stadsgids Piet Vincken. In de brasserie "De Valk" werd de middag afgesloten.

AI & Genealogie

Zelf gebruik ik, Fred Baltus, een paar AI programma's bij genealogie. Dat zijn Claude, ChatGPT en Gemini Notebook (NotebookLM). Er zijn er natuurlijk veel meer, zoals Transkribus, Gemini, Microsoft Copilot, Perplexity en nog veel meer. Je hebt AI software voor allerlei toepassingen, zoals voor afbeeldingen, maken van video's, stemmen en podcasts, presentaties, programmeren en onderzoeken van documenten.

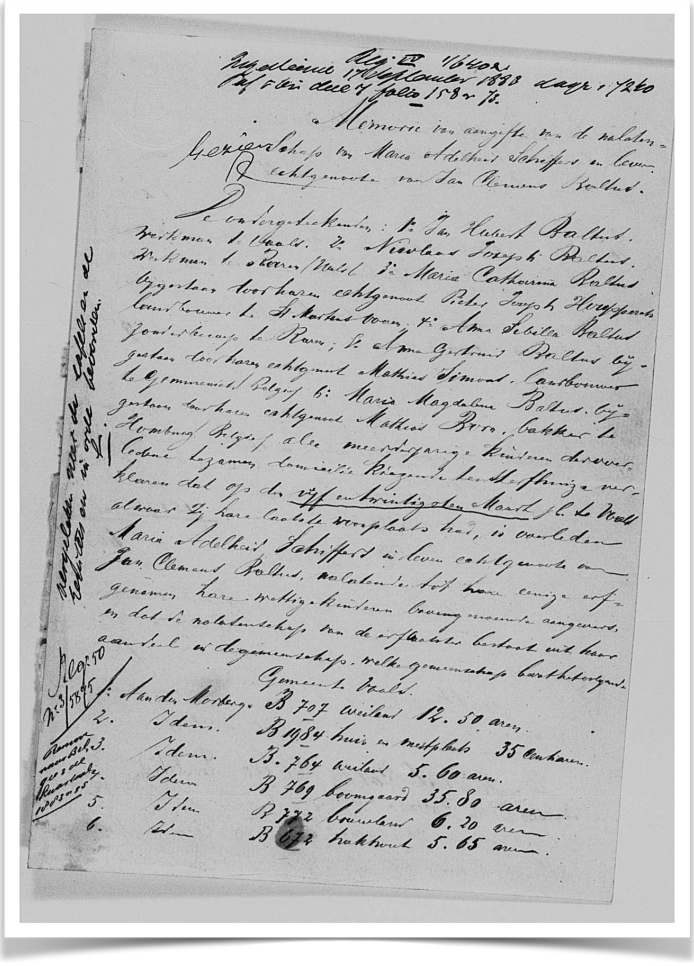
Je kan de tools zinvol inzetten, maar controleer altijd het resultaat, zoals in het stukje van het Drents Archief staat.

CLAUDE

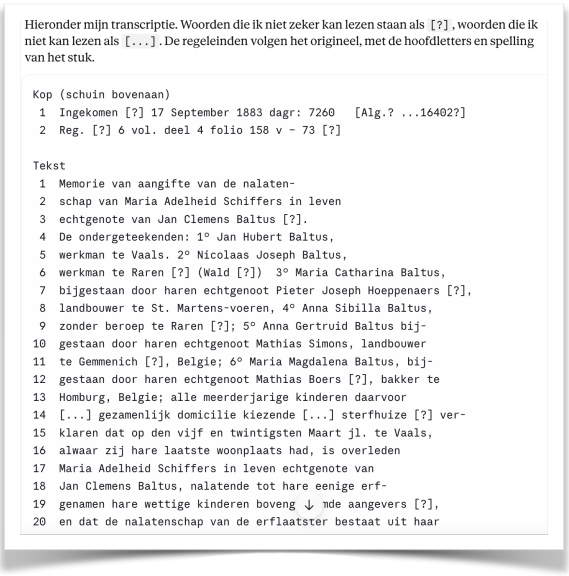
In tegenstelling tot anderen heb ik goede ervaringen met het transcriberen van teksten. Zo heb ik onlangs een memorie van successie in het Frans, laten transcriberen in het Frans en daarna laten omzetten naar het Nederlands. De prompt hiervoor was:

> Kan je toegevoegde mvs transcriberen in dezelfde taal. Hou dezelfde regellengte aan, zet voor de regel een regelnummer, markeer het woord als je het niet kan lezen. Verzin er niets bij want je bent een goede genealoog.

Hetzelfde heb ik gedaan met een akte in de Nederlandse taal.

Het resultaat van de opdracht staat hieronder.

Hieronder mijn transcriptie. Woorden die ik niet zeker kan lezen staan als `[?]`, woorden die ik niet kan lezen als `[...]`. De regeleinden volgen het origineel, met de hoofdletters en spelling van het stuk.

```
Kop (schuin bovenaan)
 1  Ingekomen [?] 17 September 1883 dagr: 7260   [Alg.? ...16402?]
 2  Reg. [?] 6 vol. deel 4 folio 158 v - 73 [?]

Tekst
 1  Memorie van aangifte van de nalaten-
 2  schap van Maria Adelheid Schiffers in leven
 3  echtgenote van Jan Clemens Baltus [?].
 4  De ondergeteekenden: 1° Jan Hubert Baltus,
 5  werkman te Vaals. 2° Nicolaas Joseph Baltus,
 6  werkman te Raren [?] (Wald [?])  3° Maria Catharina Baltus,
 7  bijgestaan door haren echtgenoot Pieter Joseph Hoeppenaers [?],
 8  landbouwer te St. Martens-voeren, 4° Anna Sibilla Baltus,
 9  zonder beroep te Raren [?]; 5° Anna Gertruid Baltus bij-
10  gestaan door haren echtgenoot Mathias Simons, landbouwer
11  te Gemmenich [?], Belgie; 6° Maria Magdalena Baltus, bij-
12  gestaan door haren echtgenoot Mathias Boers [?], bakker te
13  Homburg, Belgie; alle meerderjarige kinderen daarvoor
14  [...] gezamenlijk domicilie kiezende [...] sterfhuize [?] ver-
15  klaren dat op den vijf en twintigsten Maart jl. te Vaals,
16  alwaar zij hare laatste woonplaats had, is overleden
17  Maria Adelheid Schiffers in leven echtgenote van
18  Jan Clemens Baltus, nalatende tot hare eenige erf-
19  genamen hare wettige kinderen boveng ↓ mde aangevers [?],
20  en dat de nalatenschap van de erflaatster bestaat uit haar
```

Het resultaat moet je natuurlijk goed controleren, maar door de transcriptie kan je waarschijnlijk ook het origineel beter lezen.

Behalve deze transcriptie opdrachten heb ik Claude ook programma's laten schrijven die een stamreeks kan maken of een interactieve kwartierstaat. Zie de vorige nieuwsbrief.

BOEKHANDEL & ANTIQUARIAAT

B O O M

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond
tel. 0475 33 46 65
boomboekhandel@freeler.nl

Geopend:
woensdag t/m zaterdag 11-17 uur

Gespecialiseerd in nieuwe en antiquarische uitgaven over Limburgse geschiedenis, te vinden in ons Kwartaalblad Limburgensia.

